

**СМОЛЯНСКА ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО ТУРИЗЪМ И
СТРОИТЕЛСТВО "НИКОЛА Й. ВАЩАРОВ"**

гр. Смолян, ул. Братан Шукеров №21, тел.0301/6-40-82, тел./факс 6-
45-61

УТВЪРДИЛ:

АНТОАНЕТА КАРАДЖОВА-КОЛЕВА

Директор на СПГТС «Никола Й. Ващаров»- Смолян

ПРОГРАМА

ЗА

**ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА РАННОТО НАПУСКАНЕ НА
УЧИЛИЩЕ**

ЗА УЧЕБНАТА 2020/2021 година

**ПРИЕТА НА ЗАСЕДАНИЕ НА ПЕДАГОГИЧЕСКИЯ СЪВЕТ С ПРОТОКОЛ
№1/17.09.2020г.**

Програмата е създадена на основание чл. 263, ал. 1, т. 8 от Закона за предучилищното и училищното образование и е приета от Педагогическия съвет на проведено заседание на педагогическия съвет с протокол №1/17.09.2020г., утвърдена е със Заповед №68./18.09.2020г. на директора на училището.

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Настоящата програма е в съответствие с целите, залегнали в националните политики по превенция на ранното напускане на образователната система и комплекса от мерки на правителството в областта на образованието и социално-икономическото развитие.

Водещи стратегически документи при изготвяне на училищната програма на СПГТС „Никола Й. Вапцаров”- Смолян” за превенция на ранното напускане на образователната система:

- СТРАТЕГИЯ ЗА НАМАЛЯВАНЕ ДЕЛА НА ПРЕЖДЕВРЕМЕННО НАПУСНАЛИТЕ ОБРАЗОВАТЕЛНАТА СИСТЕМА (2013 – 2020)
- СТРАТЕГИЯТА ЗА НАМАЛЯВАНЕ ДЕЛА НА ПРЕЖДЕВРЕМЕННО НАПУСНАЛИТЕ ОБРАЗОВАТЕЛНАТА СИСТЕМА (2013- 2020)
- СТРАТЕГИЯ ЗА ОБРАЗОВАТЕЛНА ИНТЕГРАЦИЯ НА ДЕЦА И УЧЕНИЦИ ОТ ЕТНИЧЕСКИТЕ МАЛЦИНСТВА (2015 – 2020)
- НАЦИОНАЛНА СТРАТЕГИЯ ЗА НАСЪРЧАВАНЕ И ПОВИШАВАНЕ НА ГРАМОТНОСТТА (2014 – 2020)
- НАЦИОНАЛНА СТРАТЕГИЯ ЗА УЧЕНЕ ПРЕЗ ЦЕЛИЯ ЖИВОТ ЗА ПЕРИОДА 2014 – 2020 ГОДИНА
- КОНВЕНЦИЯТА ЗА БОРБА СРЕЩУ ДИСКРИМИНАЦИЯТА В ОБЛАСТТА НА ОБРАЗОВАНИЕТО;
- НАРЕДБА ЗА ПРИОБЩАВАЩОТО ОБРАЗОВАНИЕ;
- ОБЛАСТНИ И ОБЩИНСКИ СТРАТЕГИЧЕСКИ МЕРКИ ЗА ПРЕВЕНЦИЯ ОТ ОТПАДАНЕ.

В Стратегията за намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система (2013 – 2020), преждевременното напускане на училище е дефинирано като сложно явление, което оказва сериозно влияние върху индивидуалните съдби на пряко засегнатите и благосъстоянието на техните семейства, върху възможностите за развитие на техните общности и върху цялостното социално-икономическо развитие на една страна в средносрочен и дългосрочен план. Превенцията и преодоляването на проблема изисква интегрирана политика и ангажираност на всички сектори и институции, свързани с образованието и с личностното и професионалното развитие на децата и младите хора в България. Необходими са широко обхватни мерки, насочени към осигуряване на: успешен преход между различните степени на образование, гъвкави и успешни възможности за преждевременно напусналите да продължат обучението си в системата на училищното образование с цел придобиване на ключови компетентности, разнообразни форми на обучение, признаване и валидиране на резултати от неформално обучение, добра координация между институциите от няколко различни сектора на всяко ниво на управление – национално, регионално, местно и училищно. Един от факторите за

1. The first part of the document discusses the importance of maintaining accurate records of all transactions and activities. It emphasizes that this is essential for ensuring transparency and accountability in the organization's operations.

2. The second part of the document outlines the various methods and tools used to collect and analyze data. It highlights the need for consistent data collection procedures and the use of advanced analytical techniques to derive meaningful insights from the data.

3. The third part of the document focuses on the role of technology in data management and analysis. It discusses how modern software solutions can streamline data collection, storage, and processing, thereby improving efficiency and accuracy.

4. The fourth part of the document addresses the challenges associated with data management, such as data quality, security, and privacy. It provides strategies to mitigate these risks and ensure that the data remains reliable and secure throughout its lifecycle.

5. The fifth part of the document concludes by summarizing the key findings and recommendations. It stresses the importance of a data-driven approach in decision-making and the need for continuous monitoring and improvement of the data management process.

преждевременно напускане на образователната система наложи въвеждането на единен Механизъм за противодействие на училищния тормоз, който има за цел да подпомогне училищата в усилия им за справяне с това явление.

Рискове:

Преждевременното напускане на училище води още до нарастване на рисковете от социално изключване, застрашава сигурността и стабилността на обществото и е предпоставка за влошаване на качеството на живот на сегашното и на следващите поколения. Здравният статус и достъпът до ресурси и услуги, които могат да осигурят по-добър стандарт и продължителност на живота в добро здраве и благосъстояние, са в пряка зависимост от получената по-висока степен на образование. Посочените последствия са показателни за мащаба и степента на негативното влияние на преждевременното напускане на училище върху индивидуалните съдби на пряко засегнатите и благосъстоянието на техните семейства, върху възможностите за развитие на техните общности и върху цялостното социално-икономическо развитие на страната в средносрочен и дългосрочен план, поради което данните за дела на преждевременно напусналите образователната система в България не трябва да успокояват, а да насърчават изпълнението на всеобхватна и интегрирана политика за превенция на явлението, както и за неговото преодоляване там, където съществува.

Програмата за превенция на ранното напускане на СПГТС „Никола Й. Вапцаров” – Смолян е разработена в съответствие с рамкови европейски и национални документи.

Програмата конкретизира ключовите мерки в политиките за превенция, интервенция и компенсиране на отпадането и преждевременното напускане на училище на Стратегията за намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система (2013–2020), приета от Министерския съвет с Протокол № 44 от 30.10.2013 год.

С дейностите си програмата е ориентирана към реализиране на политики и мерки за постигане на стратегическата цел и оперативните цели на Стратегията и определените приоритети на областно ниво.

Програмата представя:

- SWOT анализ - определяне на рисковите групи ученици, застрашени от отпадане в СПГТС „Никола Й. Вапцаров” - Смолян и прилагане на мерки, свързани с превенцията, работещи по отношение на справянето с риска от отпадане от училище;
- дефиниране на дейности, насочени към идентифицираните рискови групи от ученици, предлагащи промяна в нагласите с цел повишаване мотивацията на учениците за учене, чрез предлагане на качествено образование - използване на интерактивни методи на преподаване, повишаване квалификацията на учителите, превръщане на училището в желана територия - подобряване на МТБ, включване на учениците в извънкласни форми, проекти, приоритети, дефинирани в Стратегията за развитие на училището и Плана за квалификация на педагогическите кадри.
- обмен на добри и работещи практики между заинтересованите страни;
- усъвършенстване на системата за събиране на постоянна и надеждна информация за движението на децата и учениците.

II. АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО В УЧИЛИЩЕТО

В началото на учебната 2020/2021 година броят на децата и учениците, обучаващи се в училището е както следва:

клас	Брой ученици в началото на годината	Професия	Специалност	Форма на обучение
VIIa	27	„РЕСТОРАНТЪОР”	Производство и обслужване в заведенията за хранене и развлечения	дневна
VIIIб	14	„СТРОИТЕЛЕН ТЕХНИК”	Транспортно строителство	дневна
IX	17	„РЕСТОРАНТЪОР”	Производство и обслужване в заведенията за хранене и развлечения	дневна
Xa	20	„РЕСТОРАНТЪОР”	Производство и обслужване в заведенията за хранене и развлечения	дневна
Xб	8	„СТРОИТЕЛЕН ТЕХНИК”	Строителство и архитектура	дневна
XI	19	„РЕСТОРАНТЪОР”	Производство и обслужване в заведенията за хранене и развлечения	дневна
XII	17	„РЕСТОРАНТЪОР”	Производство и обслужване в заведенията за хранене и развлечения	дневна
Общо:	122			

Няма ученици отпаднали от училище, но има рискови групи от ученици, застрашени от отпадане. Най-често срещани причини за това са:

- икономически – затруднен достъп до образование, поради ниски социални доходи, водещи до заминаване на семействата в чужбина;
- семейни;
- поради нежелание за учене – ниска мотивация, слаб успех, голям брой извинени и неизвинени отсъствия, лоша дисциплина.

Между България и страните, към които е насочен основният емигрантски поток, липсват механизми за обмен на данни и проследяване каква част от заминалите в чужбина ученици продължават обучението си.

През предходните две години в училище няма ученици, прекъснали образованието си поради семейни причини, което се дължи на факта, че малък е процента на етническите групи в училище, които са най-уязвими в това отношение.

Анализът на данните за броя на допуснатите от учениците отсъствия за учебната 2019/2020 година показва, че той е по-малък в сравнение с предходната година.

В следващата таблица са показани броят на допуснатите от учениците извинени и неизвинени отсъствия за последните три години:

Уч. години	2017	2018	2018	2019	2019	2020
Отсъствия	Изв.	Неизв.	Изв.	Неизв.	Изв.	Неизв.
Гимназиален етап	5854	564	7785	714	4073	293
Общ брой						

Превантивни мерки за намаляване на отсъствията са и периодичното информиране на Дирекция "Социално подпомагане"- гр.Смолян за ученици, допуснали над 5 неизвинени отсъствия за един месец. Като най-чести причини за допускане на неизвинените отсъствия класните ръководители посочват закъсненията, бягства от час, поради ниска мотивация за учене. През последната учебна година имаме намаляване и на общия брой на извинените отсъствия, поради по-активното взаимодействие на училището с личния лекар на учениците и родителските активи.

Човешкият ресурс е факторът, който има най-силно влияние върху проблема за преждевременното напускане от училище. Предлага се на качествено образование и повишаване мотивацията на учениците за учене с цел въздействие върху намаляване на отсъствията и превръщане на училището в желана територия, поставя пред педагогическата колегия изискване за повишаване квалификацията на учителите.

1. През учебната 2019/2020г. бяха сформирани 5 клуба по проект „Подкрепа за успех” за ученици с обучителни затруднения, както следва:

Клуб „Дигиталните технологии днес”	УЧЕНИЦИ: 5 ученици	РЪКОВОДИТЕЛ: Ружка Хаджиева – ст. учител по Икономика и Математика
Клуб ”Кулинарни техники и технологии”	УЧЕНИЦИ: 5 ученици	РЪКОВОДИТЕЛ: Елица Капикова – ст. учител по практика
Клуб „Млад предприемач”	УЧЕНИЦИ: 5 ученици	РЪКОВОДИТЕЛ: Камелия Миленова – ст. учител по теория

Клуб „Моят час по география”	УЧЕНИЦИ: 5 ученици	РЪКОВОДИТЕЛ: Елена Боеклиева – учител по География и икономика
Моят час по кулинарни техники и технологии	УЧЕНИЦИ: 6 ученици	РЪКОВОДИТЕЛ: Катя Чочева – ст. учител по практика
Клуб „Кулинарен арт”	УЧЕНИЦИ: 12 ученици	РЪКОВОДИТЕЛ: Катя Чочева – ст. учител по практика

2. През учебната 2019/2020г. бяха сформирани 2 клуба за занимания по интереси по проект „Подкрепа за успех” , както следва:

Клуб „Шекспировият език на сцена”	УЧЕНИЦИ: 16 ученици	РЪКОВОДИТЕЛ: Мария Камешева – учител по Английски език
„Клуб на грамотността”	15 ученици	РЪКОВОДИТЕЛ: Цветан Шукеров- ст. учител по БЕЛ

III. ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

1. Разработване и изпълнение на комплекс от ефективни мерки и дейности за превенция и намаляване на риска от преждевременно напускане на ученици от идентифицираните рискови групи в училище.

2. Подобрени резултати от обучението, измерими от НВО – X клас, ДЗИ и ДИ по теория и практика на професията и специалността за придобиване на степен за ПК, както и осигуряване на подходяща образователна подкрепа за развитие на всеки ученик.

IV. ПЛАН ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА

I. МЕРКИ ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА ПРЕЖДЕВРЕМЕННОТО НАПУСКАНЕ НА УЧИЛИЩЕТО

<i>Мерки за реализиране на политиките</i>	<i>Отговорник</i>	<i>Срок за изпълнение</i>	<i>Индикатори</i>
1.1. Осигуряване на позитивна образователна среда - училищен климат, атмосфера на взаимоотношения, управление			
1.1.1. Разработване и изпълнение на политики в училището			
1.1.1.1. Разработване и реализиране на мерки за проследяване на преместването и отсъствията на учениците (ежемесечни справки, писма)	Класните ръководители	По време на уч. година	Брой отсъствия Брой преместени ученици
1.1.1.2. Инициране на информационна кампания за намаляване на риска от преждевременно напускане на училище, чрез изработване на табла и брошури, разяснителна кампания, заложи теми в Час на класа	ЕПЛР и кл.ръководители	По време на уч. година	Брой табла Брой брошури
1.1.1.3. Повишаване интереса на учениците към работата в екип чрез участие в училищни кампании, състезания, ден на самоуправлението	Всички учители по график от месечен календарен план	По време на уч. година	Бр.проведени кампании Брой участвали ученици
1.1.1.4. Планиране и осъществяване на контрол за редовно вписване на отсъствията на учениците в ЗУД и подаване на данните към Регистъра за движение на учениците.	Директор	По време на уч. година	Брой извършени проверки
1.1.1.5. Планиране и осъществяване на контрол върху спазването на задълженията на класните ръководители – анализ и оценяване на рисковите фактори за отпадане на ученици – ученици със слаб успех, лоша дисциплина, отсъствия, набелязани мерки от класните р-ли. Създаване	Директор, ЕПЛР, класни ръководители	По време на уч. година	Брой извършени проверки Брой проверени обекти

на ЕПЛР.			
1.1.1.6.Изготвяне на регистър на ученици, застрашени от отпадане и мерки за работа с тях: - изготвяне на списък; - изготвяне на карта за всеки ученик	Класните ръководители ЕПЛР	По време на уч. година	Изготвен 1 брой регистър Брой карти
1.1.1.7. Работа по Национални програми и проекти като мярка за осигуряване на качествено образование и превенция на отпадащите ученици	Директор, преподаватели	По време на уч. година	Брой НП Брой проекти
1.1.1.8. Повишаване на броя на учениците, обхванати в извънкласни форми	Директор, Класните ръководители	По време на уч. година	Брой обхванати ученици към брой ученици
1.1.1.9.Организиране на извънкласни и извънучилищни дейности	Ръководителите на групите	По време на уч. година	Брой обхванати ученици
1.2.1. Квалификация на педагогическите специалисти, насочена към идентифициране и справяне със случаите на риск от преждевременно напускане на училище „Превенция на изоставането и отпадането от училище”	Директор	По време на уч. година	Брой обучени учители
1.2.2. Иновативни методи на преподаване чрез електронни уроци, интерактивни методи, онагледяване, практическа насоченост и развиване на умения	Директор, Учители	По време на уч. година	Брой извършени проверки Брой проведени открити уроци

1.2.3. Планиране и реализиране на обучение, ориентирано към потребностите на всеки ученик - лично ориентиран подход	Директор, Учители	По време на уч. година	Брой обучени учители
1.2.4. Анализирани резултати от обучението по отделните учебни предмети спрямо очакваните резултати	Учителите	В края на I-ви срок В края на II-ри срок	Резултати от обучението
1.3.			
1.3.1. Подобряване възможностите за обучение на деца със СОП: -осигуряване на допълнителна подкрепа -прилагане на единна методика за оценяване	Ресурсни учители	По време на уч. година	Брой разработени ИОП
2.1.			
2.1.1. Включване на родителската общност за повишаване на активността ѝ и сътрудничество с училищното ръководство. Активно сътрудничество с Обществения съвет	Директор	По време на уч. година	Брой инициативи
2.1.2. Инициране и провеждане на родителски срещи - в електронна среда, съобразно рестриктивните мерки	Директор кл.ръководители	Един път през I-ви срок Един път през II-ри срок	Брой срещи
2.1.3. Сътрудничество с различни организации – МКБППМН, Дирекция „Социално подпомагане”, отдел „Закрила на детето”	Директор кл.ръководители	По време на уч. година	Брой срещи
2.2.			
2.2.1. Планиране на дейности в План на класния ръководител, насочени към идентифициране на ученици в риск и индивидуалното им консултиране	Кл. ръководители	В началото на уч. година	Брой проведени срещи
2.2.2. Инициативи за подпомагане на ученици в риск от техни съученици	Директор, Кл.ръководители	По време на уч. година	Брой инициативи
2.2.3. Партньорски програми за споделяне на лидерски практики от училища на регионално ниво с	Директор	По време на уч. година	Брой партньорски програми

възможности за прилагането им в повече образователни структури			
III. ПОЛИТИКИ ЗА КОМПЕНСИРАНЕ НА ЕФЕКТА ОТ ПРЕЖДЕВРЕМЕННО НАПУСКАНЕ НА УЧИЛИЩЕ			
3.1. Училищно управление			
3.1.1. Отчет на дейностите и мерките по програмата	Директорът	По време на уч. година	Брой отчети
3.2. Подкрепа за родители и семейства.			
Информирание на родителите за възможностите за образование, обучение и/или придобиване на професионална квалификация във формалната образователна система			
3.2.1. Включване в самостоятелна форма на обучение за придобиване на средно образование;	Директор	По време на уч. година	брой включени родители
3.2.2. Запознаване с възможностите за продължаване на образованието им и придобиване на професия;	Директор		брой информац. кампании
3.2.3. Включване на родителската общност за повишаване на активността ѝ и сътрудничество с уч.ръководство	Директор		брой инициативи

Екип за реализиране на изпълнението на програмата

Ръководител:

Членове:

**СМОЛЯНСКА ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО ТУРИЗЪМ И
СТРОИТЕЛСТВО “НИКОЛА Й. ВАПЦАРОВ”**

гр. Смолян, ул. Братан Шукеров №21, тел.0301/6-40-82, тел./факс 6-45-61

УТВЪРЖДАВАМ

АНТОАНЕТА КАРАДЖОВА- КОЛЕВА

Директор на СПГТС «Никола Й. Вапцаров»- Смолян

**ИНДИВИДУАЛНА ОЦЕНЪЧНА КАРТА
НА РИСКА ОТ ПРЕЖДЕВРЕМЕННО НАПУСКАНЕ НА ОБРАЗОВАТЕЛНАТА
СИСТЕМА И ОТПАДАНЕ ОТ УЧИЛИЩЕ**

I.) ДАННИ ЗА УЧЕНИКА

Име, презиме, фамилия :

Дата на раждане : Пол :

Адрес:

Телефон : Клас: Учебна година:

- 1. Важни събития от училищния живот на ученика**
- 2. Здравословно състояние на ученика**
- 3. Социална интеграция на ученика**

Други данни :

Забележка: Източници на информация в този раздел могат да бъдат:

- Постижения/резултати от входните, междинни и изходни нива, споделени наблюденията на учителите за работата на ученика в клас, самостоятелната подготовка, индивидуалните и груповите учебни занимания и др.
- Наблюдения на класния ръководител и другите учители , проведени разговори с ученика и родителите/настойниците, проучване сред връстниците, информация от местни институции (Местна комисия за борба с противообществените прояви, Отдел „Закрила на детето” и др.), резултати от психологическа консултация/проведени тестове от специалист и други

II. ДАННИ ЗА СЕМЕЙСТВОТО

<i>Име на родител/настойник</i>	<i>Възраст</i>	<i>Връзка</i>	<i>Семейно положение</i>	<i>Адрес/ информация за връзка</i>

1. Социален статус на семейството

2. Семейна среда и подкрепи

Други данни :

* *Забележка:* Информация за социалния статус на семейството и взаимоотношенията в него се получава в разговори с родителите/настойниците, с ученика, с други членове на семейството при посещението на класния ръководител в дома на ученика.

III. ЗАКЛЮЧИТЕЛНА ОЦЕНКА

1. Основни проблемни зони

2. Идентифицирани потребности и интереси

3. Ресурси/протективни фактори

Изготвил:

Съгласувал:

Кл.ръководител

Дата/година:

Бележки към Индивидуалната оценка на риска от отпадане:

Въвеждането на Индивидуалната карта е продиктувано от необходимостта да се документира реалната ситуация за всеки ученик, да се опишат след проучване факторите на семейната, училищната и учебна среда, които поставят ученика в риск от образователни неблагоприятия и отпадане. Индивидуалната карта за оценка на риска се попълва от класния ръководител. Информацията се набира и обобщава след диагностициране на потребностите в началото на учебната година в консултация с учителите, които преподават в този клас. Класният ръководител прави проучване на семейната ситуация на ученика и записва в картата онези фактори на средата, които според него поставят ученика в потенциален риск от отпадане. Обобщената информация за ученика се споделя в методическите обединения и се изготвят мерки за подкрепа. Класният ръководител и ЕПЛР-организира, координират, наблюдават и оценяват процеса и резултатите от изпълнението на мерките за подкрепа.

Препоръки за попълване на Индивидуалната карта

Раздел I. Данни за ученика

В т.1. Важни събития от училищния живот на ученика, информацията включва отговорите на следните въпроси: Посещавал ли е училище? Сменял ли е училище, по какви причини? Има ли наложени наказания и какви? Има ли получени награди и за какво? Ученикът пътуващ ли е? Участва ли в ИУД и клубове (във и извън училище). Интереси/препочитания/таланти в определени познавателни области и практически дейности? Има ли регистрация в местни институции и комисии (МКППМН, Детска педагогическа стая, Отдел "Закрила на детето" и др.? Ученикът със СОП ли е? Други важни събития, влияещи върху живота на ученика в училище? Класните ръководители по своя преценка, могат да включат и други въпроси.

В т.2. Здравословно състояние на ученика, съдържа данни за физическия и психоемоционален статус на ученика, също така зависимости, вредни навици и др., препоръки и изисквания от страна на родителите, допълнени с наблюдения от страна учителите.

В т. 3. Образование, се отразява:

А) Информация за учебни резултати от предходна година - завършен клас, среден успех, учебни предмети най-високи и най-ниски постижения, резултати от външното оценяване, поправителни изпити и резултати, от колко години ученикът е в това училище и друга информация, която класният ръководител прецени като важна.

Б) Диагностицирани образователни проблеми, например - проблеми с усвояването (изоставане с учебния материал), езикови трудности (не разбира обясненията и инструкциите на учителя), затруднения при самостоятелно или групово изпълнение на задачи и упражнения в клас (разчита на съучениците си или на групата), трудно чете (чете бавно, механично, без разбиране), пише бавно под диктовка, допуска много грешки, трудно създава логически последователен текст, затруднява се в следване на логиката при решаване на задачи, проблеми с концентрацията (вниманието), не умее да се подготвя самостоятелно за училище, и др. Установяването на образователните проблеми на учениците в началото на годината чрез провеждане на входящи равнища по различните предмети осигурява основа за реалистично планиране на учебната работа и за посрещане потребностите и интересите на учениците по всеки учебен предмет. Що се отнася до планиране на допълнителни подкрепи за ученици в риск,

колкото по-прецизно и подробно е попълнена тази рубрика от класните ръководители, толкова по-адекватни и надеждни ще бъдат планираните мерки за подкрепа.

В т.4. Социална интеграция на ученика. Чрез поведението на ученика в учебните и неучебни занимания, учителите и класните ръководители идентифицират нагласи, ценности, умения за междуличностно общуване с връстници и възрастни, решаване на проблеми, сътрудничество, работа в екип, взаимно уважение, създаване и спазване на правила и др. В тази рубрика от ключово значение е класните ръководители да идентифицират факторите на общностната среда (клас и училище), които поставят ученика в риск от отпадане. Такива фактори могат да бъдат: трудна адаптация към класа и училището, неумения за общуване, спонтанни реакции и конфликтни отношения с връстници, по-големи ученици и учители, неуважение, пренебрежение, изолация, незачитане на културните и езикови различия, подигравателно отношение и избягване и др.

Раздел II. Данни за семейството

В т.1. Социален статус на семейството. В тази рубрика се включва информация за социално-икономическия статус на семейството (работа, образование, квалификация, доходи, жилищни условия, развлечения и др.), която класните ръководители събират в разговори с родителите/настойниците и при посещение в дома на ученика. В Индивидуалната карта се записват установени факти, които могат да създадат условия за отпадане на ученика от училище. Например, родителите работят извън населеното място и за ученика се грижат роднини без особено влияние върху възпитанието му, ученикът е ангажиран в трудови дейности на семейството (работи, грижи се за възрастен или по-малки деца) и т.н.

В т.2. Семейна среда и подкрепи. Проучване на семейната среда е важно условие за спечелване доверието и активното участие на родителите като партньори на класния ръководител и училищния екип. В разговорите с родителите, класният ръководител може да установи, доколко родителите могат да помагат на децата си в подготовката им за училище, какви са техните очаквания, интереси и претенции към училището, как конкретно могат да участват в живота на класа, какви са намеренията им за образователното бъдещето на детето. Общуването с родителите/настойниците осигурява информация за факти и характеристики на семейната и обществена среда, които могат да поставят децата в риск от ранно напускане на училище или обратно – да осигурят подкрепата на семейството за образователната кариера на детето.

Раздел III. Заключителна оценка

Анализът е реалната основа за извеждане на основните проблемни зони, потребностите на ученика и необходимите ресурси за посрещането им. Класният ръководител обобщава информацията от Раздел I и Раздел II и формулира проблемите, които поставят ученика в риск от ранно отпадане от училище – образователни, поведенчески и други проблеми, произтичащи от семейния статус и семейната среда, от обществена среда (клас, отбор, училище) и др.

В рубриката – **Б) Идентифицирани потребности и интереси**, проблемите се трансформират в потребности от подкрепа, например – родителите/настойниците не могат да помагат при подготовка на уроците, ученика въпреки (проблем) - ученикът има нужда от допълнителни упражнения по математика, поради изоставане с материала (потребност).

Рубриката **В) Ресурси/протективни фактори**, се попълва след координиране и обсъждане между класни ръководители и учители. Тази рубрика представлява

програма за подкрепа на ученик в риск и в нея са определени вида и формата за подкрепа, отговорните специалисти, срокове за изпълнение, процедура за комуникация между членовете на екипа и индикаторите за измерване на резултатите. Програмата може да обхваща планирани подкрепи в рамките на учебния план и клубни форми, консултиране със специалисти, работа с родителите, инициране на подкрепа от страна на социалните служби, участие в местни и национални програми, сътрудничество с граждански организации и др.

Индивидуалната оценка на риска съдържа конфиденциална информация за ученика и семейството, поради което директорът определя реда и отговорностите свързани със съхранение и ползване на картотеката с индивидуалните оценки на учениците. Всички лични данни и чувствителна информация се обработва и съхраняват съгласно Закона за защита на личните данни- GDPR=

SWOT АНАЛИЗ

СИЛНИ СТРАНИ	СЛАБИ СТРАНИ
Водене на регистър на ученици, застрашени от отпадане;	Липса на ефективна връзка училище – родители;
Интерактивни методи на обучение, използване на ИКТ;	Недостатъчна роля на ученическото самоуправление за създаване на подкрепяща среда за ученици, застрашени от отпадане;
Извънкласни дейности;	Недостатъчно мотивирани учители за справяне с проблема;
Възможности за изява;	Голям брой отсъствия на учениците, който всяка година бавно нараства и е предпоставка за отпадане.
Създаване на позитивна учебна среда;	
Добра материална – техническа база;	
Работа по национални програми и проекти	
Осигуряване на учебни пособия и материали	
Инициране и провеждане на дейности по превенция на отпадането;	
Липса на отпаднали ученици през последните 5 години.	

КАРТА НА УЧЕНИКА
ЗА ПРОСЛЕДЯВАНЕ СЪСТОЯНИЕТО НА РИСК ОТ ОТПАДАНЕ ОТ
УЧИЛИЩЕ

Индивидуалност на ученика/Причини за наличие на риск			
	Извод	Интервенция	Наблюдаван период
Име на ученика	Няма риск/има риск – основна(и) причина(и)	Набелязани мерки за понижаван на риска	Учебна година
			2018/2019
			2019/2020

ОСНОВНИ АКЦЕНТИ НА ПРОГРАМАТА

Проблем	Дейност за разрешаване на проблема	Очаквани резултати	Отговорници
Ниска мотивация за учене	Повишаване педагогическите изисквания и очаквания от учениците. Поощряване успеха и постиженията им.	Повишаване мотивацията за посещение на учебните занятия, успех и постижения	Класни ръководители и преподаватели
Пасивен или липса на родителски контрол родителите	<p>Разработване на система от училищни мерки и програма за превенция на отпадналите.</p> <p>Откриване и стимулиране на талантливи деца за участие в различни инициативи.</p> <p>Работа с отделните институции: Отдел "Закрила на детето", „Социални грижи“, лекции, филми</p> <p>Взаимно партньорство между родителска и учителска общност</p>	Повишаване интереса към учебния процес, завишаване контрола върху децата.	Класни ръководители

Вх.№...../.....

СПРАВКА-ДЕКЛАРАЦИЯ

От.....

класен ръководител

ЗА

ОТСЪСТВИЯТА НА УЧЕНИЦИТЕ ОТКЛАС

през месец, 202..... год.

№ по ред	Име, презиме и фамилия на ученика	По уважителни причини	По неуважителни причини
1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			
8			
9			
10			

Класен ръководител:.....

ПОДПИС

Дата:.....